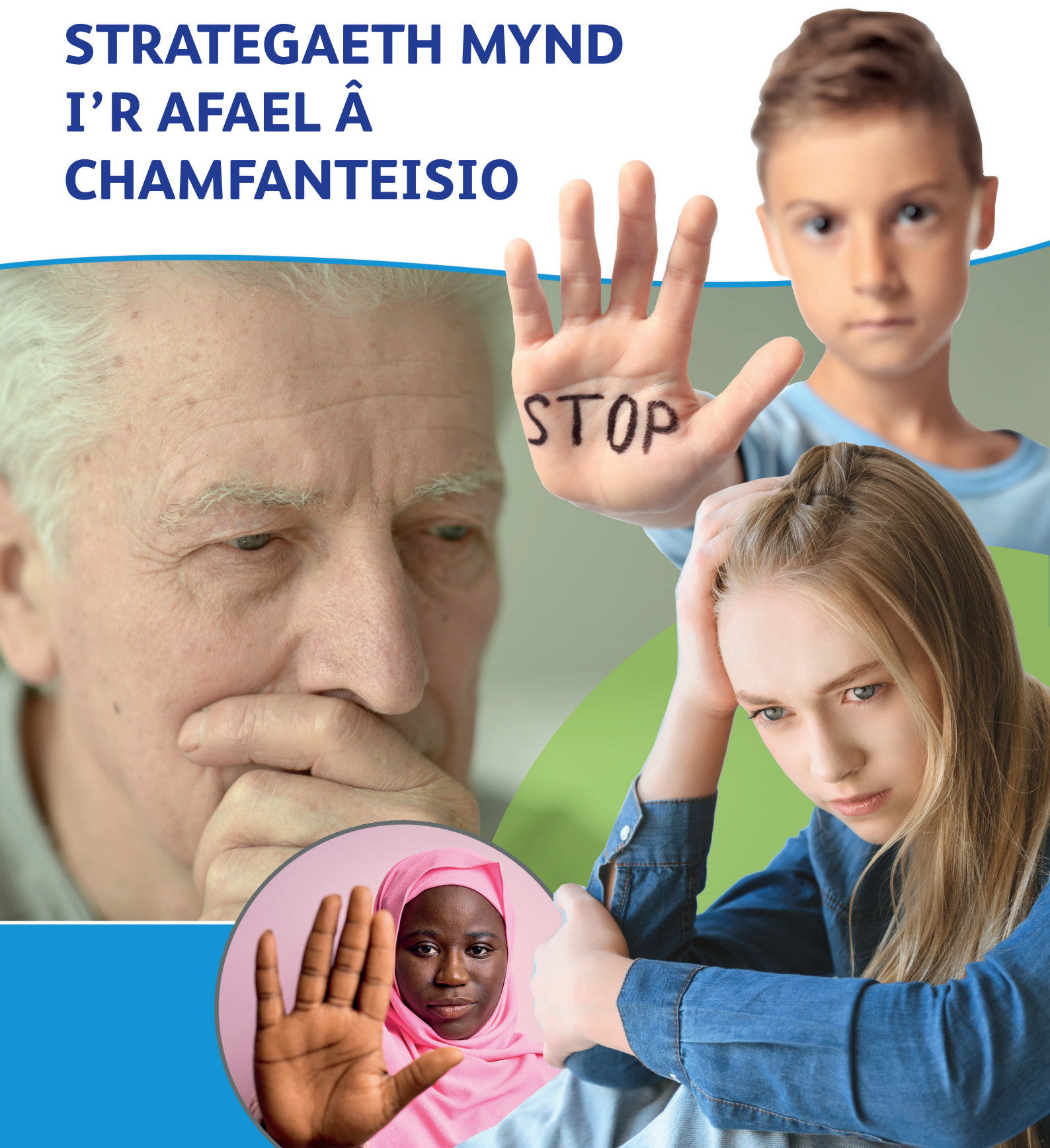

Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro

STRATEGAETH MYND I'R AFAEL Â CHAMFANTEISIO

CYNNWYS

Cyflwyniad

Y model 4 'P'

Ein Nodau

Tudalen 4

4

5

Camfanteisio

- mathau o gamfanteisio
- ffactorau risg cysylltiedig
- pwy y gellir camfanteisio arnynt?
- llais y plentyn ac oedolyn
- cymorth trosiannol
- dull aml-asiantaeth o ddiogelu

6

6

7

8

9

10

11

Sut y gallwn weithio gyda'n gilydd i fynd i'r afael â chamfanteisio?

- astudiaethau achos

14

14-17

Atodiaddau

20

Strategaeth mynd i'r afael â chamfanteisio

“Ymateb aml-asiantaeth cadarn i atal a mynd i'r afael â chamfanteisio, a datblygu gwasanaethau effeithiol i gynorthwyo'r rhai sy'n dioddef o gamfanteisio a gwella'r broses o nodi dioddefwyr camfanteisio ar draws Caerdydd a'r Fro.”

CYFLWYNIAD

Mae'r strategaeth hon yn nodi ymrwymiad Bwrdd Diogelu Plant Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro (BDRCaF) a'r Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Oedolion (RSAB) i sefyll gyda'i gilydd i Atal camfanteisio diogelu a chefnogi'r rhai a effeithir gan gamfanteisio, dilyn ac amharu ar gyflawnwyr a throseddwyr ac i gydweithio i baratoi pawb yn ein cymunedau ar draws Caerdydd a'r Fro i ymateb i gamfanteisio. Caiff cynllun gweithredu ei greu i benderfynu ar flaenoriaethau a nodi camau gweithredu i gefnogi'r broses o gyflawni'r strategaeth hon i'r rhanbarth erbyn Medi 2020.

Mae'r model yn caniatáu dull cyfannol o fynd i'r afael ag achosion a chanlyniadau camfanteisio drwy atal ac amddiffyn yn rhagweithiol y rhai a allai fod mewn perygl o gamfanteisio a mynd ar drywydd y rhai sy'n achosi'r niwed mwyaf.

Mae gan Fwrdd Diogelu Plant Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro strategaeth ecsbloetiaeth ar y cyd ar gyfer plant ac oedolion sydd mewn perygl. Mae angen dull gweithredu cynhwysfawr; i ddwyn ynghyd pob math o gamfanteisio o dan un strategaeth yn hytrach na ffrydiau gwaith ar wahân, dull a fydd yn diogelu pobl rhag 'syrrhio drwy'r bylchau' o brotocolau sy'n bodoli eisoes.

Mae 'plant' yn cynnwys pawb hyd at 18 oed. Cydnabyddir bod angen gweithdrefnau a dulliau diogelu gwahanol ar gyfer plant ac oedolion yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant.

Rhannwn weledigaeth gyffredin i atal a mynd i'r afael ag ecsbloetio

Cyfrifoldeb pob asiantaeth bartner yw nodi plant ac oedolion sydd mewn perygl o gael eu hecsbloetio er mwyn eu hatal rhag dod yn ddioddefwyr, a chyfrifoldeb pob asiantaeth bartner yw gwarchod a diogelu'r rhai sy'n cael eu hecsbloetio rhag niwed pellach.

Er mwyn ateb yr her hon, mae angen cyd-ddealltwriaeth o'r broblem a rhannu cyfrifoldeb i fynd i'r afael yn rhagweithiol â phob maes o gamfanteisio. Cyflawnir hyn drwy bartneriaethau gweithio effeithlon rhwng asiantaethau sydd â gwaith cydgysylltu gweithredol gan y BDPRh a'r BDORh, gan gydnabod mai'r ffordd fwyaf effeithiol o fynd i'r afael â chamfanteisio yw drwy ddull amlasiantaeth cydgysylltiedig, mewn partneriaeth â phlant, oedolion, teuluoedd a chymunedau.

Mae angen dull gweithredu sy'n seiliedig ar anghenion ac sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ynghyd â dull gweithredu penodol tuag at atal ac adnabod yn gynnar. Mae ymyrraeth effeithiol yn ganolog i'r dull proffesiynol o weithredu, wrth dargedu, tarfu ac erlyn unigolion neu grwpiau sy'n ceisio ecsbloetio plant ac oedolion yn rhagweithiol.

BYDDWN YN – EIN NODAU

1. Codi ymwybyddiaeth o'r gwahanol fathau o gamfanteisio er mwyn galluogi pobl i adnabod yr arwyddion, grymuso pobl i gadw unigolion yn ddiogel a gwybod beth yw'r camau i'w cymryd os nodir camfanteisio ar draws rhanbarth Caerdydd a'r Fro.
2. Sicrhau bod canllawiau, gweithdrefnau a llwybrau clir ar waith i nodi ac ymateb i gamfanteisio yn effeithiol.
3. Sicrhau bod llais plant ac oedolion sy'n cael eu heffeithio gan gamfanteisio yn cael ei glywed.
4. Sefydlu dull amlasiantaeth o atal a mynd i'r afael ag ecsbloetio a thargedu cyflawnwyr camfanteisio ar draws rhanbarth Caerdydd a'r Fro.
5. Sicrhau bod gwasanaethau effeithiol ar waith i gefnogi'r rhai y mae camfanteisio'n effeithio arnynt.

CAMFANTEISIO

- GALL CAMFANTEISIO DDIGWYDD I UNRHYW UN
- GALL CAMFANTEISIO DDIGWYDD MEWN SAWL FFURF
- GALL GWENDIDAU ALLWEDDOL GYNYDDU'R RISG O GAMFANTEISIO

Gall camfanteisio ddigwydd mewn sawl ffurf a gall ddigwydd mewn unrhyw leoliad ac mae'n gallu digwydd i unrhyw un

MATHAU O GAMFANTEISIO

Mae camfanteisio'n gudd ac yn gymhleth ac mae'n camddefnyddio hawliau dynol ac urddas sylfaenol dioddefwyr sy'n dioddef yn ei sgîl.

Ar gyfer cyd-destun y strategaeth hon, mae camfanteisio'n cynnwys (nid yw'r rhestr yn hollgynhwysol):

- [Caethwasiaeth Fodern/Masnachu Pobl](#)
 - o Camfanteisio ar Lafur
 - o Camfanteisio Troseddol (gan gynnwys llinellau cyffuriau)
 - o Caethwasanaeth Ddomestig
 - o Camfanteisio Rhywiol
- [Priodas dan orfod/Trais ar sail anrhydedd](#)
- [Anffurfio Organau Cenhedlu Benywod \(AOCB\)](#)
- [Radicaleiddio](#)
- [Cam-drin Ariannol](#)
- [Troseddau cyfeillio](#)
- [Cycwïo](#)

Gall dioddefwyr fod yn destun un neu fwy o'r rhain ar yr un pryd. I gael rhagor o wybodaeth am y gwahanol fathau o gamfanteisio, dilynwch yr hyperddolenni.

FFACTORAU RISG CYSYLLTIEDIG

Gall unrhyw un ddioddef cam-fanteisio, er bod y risgiau i rai mathau o gamfanteisio yn cael eu cynyddu lle ceir arwyddion allanol megis:

- Profiadau Plentyndod Adfydus
- Digartrefedd
- Tlodi
- Anabledd
- Yn Derbyn Gofal
- Allgau cymdeithasol
- Statws mewnfudo
- Dibyniaeth ar Alcohol/Cyffuriau
- Ar goll o'r cartref
- Cefndir teuluol anodd
- Problemau Iechyd Meddwl
- Ymgysylltiad cyfyngedig mewn addysg
- Ansefydlogrwydd daearyddol, trychineb naturiol a rhyfel.

Yn yr un modd nid oed nodweddion disgrifiadol “nodweddiadol” o gyflawnydd. Mae'r sawl sy'n camfanteisio ar eraill yn grŵp amrywiol a chânt eu cynrychioli ar draws pob hunaniaeth rhywedd, dosbarth cymdeithasol, ethnigrwydd ac oedran.

Rhywedd - Mae camfanteisio'n effeithio ar bob hunaniaeth o ran rhywedd a gall pob hunaniaeth o ran rhywedd fod yn gyflawnwyr. Ceir tystiolaeth gynyddol sy'n awgrymu na all ymateb ar sail rhywedd i gamfanteisio helpu i nodi'r rhai sy'n wynebu risg neu'r rhai a allai achosi risg.

Oedran - Cydnabyddir, mewn achosion o gamfanteisio gan blant ac oedolion, y gallai fod angen dull gwahanol er mwyn diogelu orau'r rheini sydd mewn perygl.

PWY Y GELLIR CAMMANTEISIO ARNYNT?

Gall camfanteisio ddigwydd i unrhyw un. Gall fod yn beryglus gwneud rhagdybiaethau, cyffredinol neu ddibynnu ar stereoteipiau wrth ystyried camfanteisio. Gall camfanteisio ddigwydd i oedolion a phlant. Gall camfanteisio ddigwydd yn unrhyw le, gan gynnwys ar-lein. Nid oes un proffil ar gyfer dioddefwyr unigol, nid oes un proffil tramgwyddwyr ac nid oes un patrwm o gamfanteisio.

Fodd bynnag, mae rhai amgylchiadau a phrofiadau a allai wneud rhywun yn fwy agored i rai mathau o gamfanteisio.

Mae dioddefwyr camfanteisio yn tueddu i gael eu rheoli a'u cuddio i ffwrdd neu efallai na fyddant yn dod ymlaen oherwydd teimladau o ofn a chywilydd. Efallai na fydd rhai dioddefwyr yn cael eu hadnabod gan y rhai sy'n dod ar eu traws. Efallai na fydd eraill yn ystyried eu hunain yn ddioddefwyr camfanteisio.

Gall unrhyw un ddioddef cam-fanteisio, er bod risgiau rhai mathau o gamfanteisio yn cael eu cynyddu lle ceir arwyddion allanol bod plant ac oedolion yn agored i niwed efallai y manteisir arnynt am sawl rheswm ac fel arfer gallant ddioddef diffyg hunan-barch a hyder, tlodi, problemau iechyd meddwl, caethiwed i gyffuriau, digartrefedd ac allgau cymdeithasol. Mae'n gyffredin i blant ac oedolion mewn perygl beidio â chydabod eu bod yn cael eu hecsbloetio oherwydd y strategaethau gorfodi / twyllo a ddefnyddir gan y tramgwyddwyr.

O ran camfanteisio er eu bod yn wynebu dewis cyfyngedig, gall plant ac oedolion mewn perygl gredu eu bod yn gweithredu'n wirfoddol. Gall gymryd llawer o wythnosau neu fisoddd i ymarferwyr feithrin eu hymddiriedaeth, a'u helpu i sylweddoli eu bod yn cael eu camfanteisio arnynt.. Gellir mynd â phlant a fasnachwyd o'r tu allan i'r DU yn erbyn eu hewyllys.

Er mwyn i'n gwasanaethau fod yn effeithiol, mae angen iddynt ystyried yr amrywiaeth o fewn ein cymunedau ac addasu i weithio gyda gwahanol brofiadau, gwerthoedd, agweddau, dealltwriaeth, ymddygiad, gallu i gyfathrebu a newid.

Byddwn yn gweithio gyda'n partneriaid i'w hannog i fod yn ymrwymedig i'r dull hwn hefyd fel y gall pob defnyddiwr gwasanaeth ddisgwyl cael ei drin yn deg, gydag urddas a pharch.

LLAIS Y PLENTYN AC OEDOLYN

Mae'n hollbwysig bod y plentyn a'r oedolyn sy'n wynebu risg yn cael ei gadw wrth wraidd ymarfer a bod ei lais yn cael ei glywed drwy'r amser a bod modd dangos hynny drwy gydol ei brofiad.

LLAIS Y PLENTYN

Cynhaliwyd ymgynghoriad diweddar gan Lywodraeth Cymru gyda phlant ledled Cymru. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad cyfranogol ac ansoddol gyda phlant sydd â phrofiad uniongyrchol o fynd ar goll, masnachu mewn plant a chamfanteisio'n rhywiol ar blant er mwyn llywio adolygiad o weithdrefnau diogelu. Mae'r negeseuon allweddol a'r argymhellion yn cynnwys;

Beth mae plant eisiau i rieni, gofalwyr ac ymarferwyr ei wybod?

- Derbyn bod pawb yn gwneud camgymeriadau weithiau
- Peidio â beio'r person ifanc
- Rhoi llais i'r person ifanc a gwrando arnyn nhw
- Rhoi cymorth cyson
- Peidiwch â newid y bobl sy'n gweithio gyda'r person ifanc
- Rhoi gwybodaeth i'r person ifanc – beth efallai nad oedd yn ei wybod, angen ei wybod neu eisiau ei wybod?
- Cyfathrebu'n rheolaidd â'r person ifanc i ddangos eich bod yn poeni. Dydyn nhw ddim am deimlo'n angof
- Personoliaeth – bod yn hwyl ac yn ddigyffro ac yn ddelfrydol ddim mewn siwt
- Os gallwch, rhwch gymorth ychwanegol yng ngweddill bywyd y person ifanc
- Deall y gall bechgyn ddioddef camfanteisio rhywiol, nid dim ond merched a gall eu hanghenion fod yn wahanol.

Datblygwyd y fideo canlynol gan Grŵp Llywio Camfanteisio'n Rhywiol Ar Blant Caerdydd fel rhan o'r project ThinkAgain! <https://youtu.be/QZH0xTt2ZF8>

LLAIS YR OEDOLYN

Beth mae oedolion am i deulu, gofalmwr ac ymarferwyr ei wybod?

- Dylid darparu cyfieithydd pan fo angen
- Hawl i'n llais gael ei glywed
- I dderbyn cefnogaeth sydd yn ddiwylliannol sensitif i'n hanghenion
- I gael yr hawl i gael mynediad i wasanaethau heb gael eu craffu
- Cael cefnogaeth gyson barhaus
- Peidio â wynebu rhwystrau wrth ddefnyddio gwasanaethau
- Byw yn rhydd o unigrwydd ac unigrwydd
- Yn cael yr hawl i fywyd heb gamfanteisio a chamdriniaeth
- Gallu teimlo'n ddiogel yn yr amgylchedd yr wyf yn dewis byw ynddo.
- I deimlo bod rhywun yn gwrando arnaf
- Gallu gwneud penderfyniadau a pheidio â chael eu cyfyngu gyda dewisiadau
- Gallu cerdded o gwmpas yn rhydd heb deimlo ofn.
- Cael yr hawl i fywyd rhydd.
- Cael eu trin yn gyfartal a pheidio â gwahaniaethu yn eu herbyn
- Parchu eu hurddas
- I gael gwybodaeth am fy hawliau
- Teimlo'n rymusol

CYMORTH TROSIANNOL

'Proses yw pontio, nid digwyddiad'

Mae plant agored i niwed fel arfer yn oedolion agored i niwed; mae'r cyfnod pontio o blentyndod i oedolyn yn gyfnod arbennig o beryglus mewn perthynas â chamfanteisio. Ymddengys bod oedolion mewn mwy o berygl o gamfanteisio rhywiol os ydynt wedi cael profiad gwael yn ystod plentyndod, wedi amharu ar addysg, presenoldeb isel a chyflawniadau, bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol neu eu bod yn profi problemau emosiynol neu iechyd meddwl. Bydd cymryd alcohol a chyffuriau yn cynyddu'r risg o gamfanteisio rhywiol.

Mae heriau o ran cynllunio ar gyfer trosglwyddo plant wrth iddynt nesáu at 18 oed. Un mater cyffredin yw bod gwasanaethau'n tueddu i ostwng neu ostwng yn llwyr pan fyddant yn 18 oed gan fod mynediad at gymorth gan y gwasanaethau cymdeithasol i oedolion ar sail anghenion gofal a chymorth a fydd yn golygu na fydd llawer o bobl ifanc yn gymwys i gael cymorth gan Ofal Cymdeithasol Oedolion. Drwy'r strategaeth mae angen i ni sicrhau bod gwasanaethau yn cydweithio i gefnogi pobl ifanc sydd mewn perygl o gamfanteisio i fyd oedolion a thu hwnt.

DULL AML-ASiantaeth o Ddiogelu

Ni all un asiantaeth unigol fynd i'r afael â chamfanteisio, mae angen ymateb aml-asiantaeth cydgysylltiedig. Mae rhestr Atodiad I (gyda hyperddolenni) ar gyfer holl aelodau Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro a bydd hefyd yn cyfeirio at sefydliadau eraill sy'n sicrhau bod diogelu yn flaenoriaeth ar draws Caerdydd a'r Fro.

Rhannu Gwybodaeth

Yn ogystal â gweithio a rhannu gwybodaeth ar sail amlasiantaeth, mae'n hanfodol ein bod yn gwneud cysylltiadau rhwng dioddefwyr ac yn rhannu gwybodaeth â chydweithwyr o awdurdodau lleol cyfagos pan ddefnyddir lleoliadau y tu allan i'r sir. Mae'n hanfodol casglu a rhannu gwybodaeth er mwyn lleihau'r risg o gamfanteisio parhaus.

EGWYDDORION SYLFAENOL

Dull partneriaeth – Mae dull amlasiantaeth, rhagweithiol a chydgyssylltiedig yn hanfodol i gyflawni canlyniadau cyffredinol y strategaeth. Mae angen gweledigaeth ar y cyd arnom, dealltwriaeth glir o anghenion, a ffocws clir ar wella canlyniadau i blant ac oedolion.

Cysylltioldeb – Bydd y dull hwn yn ystyried strategaethau a mentrau ehangach ar draws partneriaethau er mwyn sicrhau'r effaith fwyaf ac atal dyblygu.

Ymgysylltu'n effeithiol ac ystyrlon â phlant ac oedolion er mwyn hyrwyddo cyfranogiad gweithredol mewn gweithredu'r dull a'r awgrymiadau ar gyfer adolygu, gwerthuso a datblygu parhaus.

Datblygu'r gweithlu'n effeithiol – darparu hyfforddiant cyson o ansawdd uchel ar draws partneriaid er mwyn gwella sgiliau a hyder ymarferwyr sy'n gweithio gyda phlant ac oedolion.

CYD-DESTUN TEULUOL

I blant

Gall camfanteisio effeithio ar y teulu cyfan. Gall y troseddwr geisio gwahanu'r perthnasau rhieni/gofalwyr yn fwriadol a meithrin ymdeimlad o ddiffyg ymddiriedaeth yn y plentyn tuag at ei rieni/gofalwyr; gall y cyflawnwr hefyd adeiladu perthynas agosach gyda'r teulu, fel eu bod yn ymddiried ynddo gyda'u plentyn. Gall ymarweddiad ac ymddygiad y plentyn newid yn sylweddol; mae enghreifftiau'n cynnwys bod yn gyfrinachgar, ymosodedd/gofid tuag at eraill, tynnu'n ôl o weithgareddau rhieni/gofalwyr.

- Rhieni/gofalwyr yw'r prif berson i ddiogelu eu plentyn gyda nifer sylweddol o blant y camfanteisir arnynt yn byw gartref. Mae rhieni/gofalwyr yn rhoi cymorth 24/7 ac yn diogelu pan nad yw gwasanaethau eraill ar gael mwyach.
- Gall rhieni/gofalwyr fod yn y sefyllfa orau i ddeall eu plentyn, i nodi newidiadau mewn ymddygiad ac i ymyrryd yn gynnar pan ganfyddir risgiau.
- Gall rhieni/gofalwyr a gynorthwyr edrych ar eu teimladau eu hunain mewn amgylchedd diogel ac anfeirniadol. Byddant wedyn yn teimlo eu bod yn cael eu grymuso i allu diogelu eu plentyn rhag camfanteisio.
- Gall rhieni/gofalwyr sy'n cael eu hysbysu am gamfanteisio ddechrau adnabod yr arwyddion a chymryd camau i amddiffyn eu plentyn.

Yn anffodus gall rhieni/gofalwyr hefyd beri risg i'w plentyn a bod yn rhan o'r camfanteisio; Bydd angen gwahanol ymatebion a chymorth ar y rhieni/gofalwyr hyn.

Ar gyfer Oedolion

Gall camfanteisio ar oedolion effeithio ar aelodau o'r teulu, pobl eraill arwyddocaol a gofalwyr hefyd. Efallai mai nhw yw'r bobl sy'n sylwi bod unigolyn yn cael ei ecsbloetio. Gall camfanteisio o'r fath fod ar sawl ffurf a allai gynnwys esgeulustod; camdriniaeth gorfforol, emosiynol neu rywiol; cam-drin ariannol.

Gall oedolion sydd mewn perygl gael eu targedu yn eu cymunedau a'u hecsbloetio gan unigolion. Enghraifft o hyn yw cwcis lle mae unigolion yn cael eu targedu ac unigolyn neu grŵp yn symud i mewn ac yn cymryd drosodd eu heiddo. Gall rhai sydd agosaf atynt fanteisio ar rai oedolion a gall hyn gynnwys aelodau'r teulu neu eu gofalwyr.

Mae gan aelodau o'r teulu a gofalwyr hawl i gael asesiad o dan ddeddfwriaeth Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru i'w helpu i barhau yn eu rôl gofalu. Mae nifer o grwpiau cymorth ar gael yng Nghaerdydd a'r Fro ar gyfer gofalwyr, sy'n dibynnu ar anabledd neu gyflwr meddygol yr unigolyn. Gellir dod o hyd i'r grwpiau cymorth hyn ar [wefan DEWIS](#).

SUT Y GALLWN WEITHIO GYDA’N GILYDD I FYND I’R AFAEL Â CHAMFANTEISIO?

O gymryd yr astudiaethau achos ac enghreifftiau o gamfanteisio isod, gweler sut y gallwn ni fynd i’r afael â chamfanteisio ar draws Caerdydd a’r Fro.

Camfanteisio troseddol

Mae T yn ferch 23 oed. Mae T yn byw gyda’i rhieni mewn ardal gefnog o Gaerdydd. Mae T yn fyfyrwraig. Fodd bynnag, dechreuodd T gael eitemau newydd fel esgidiau drud, dillad newydd, a ffôn newydd. Dechreuodd T dynnu’n ôl, bod yn dawel a pheidio â chanolbwyntio ar ei hastudiaethau. Roedd newid yn ymddygiad arferol T. Er enghraifft, roedd T yn aros allan yn hwyr, yn aros allan dros nos ac nid oedd yn mynychu astudiaethau heb resymau dros hyn.

Dywedodd T ei bod yn defnyddio sylweddau’n achlysurol, nododd T hefyd ei bod yn cael cyffuriau gan grŵp o ddynion yr oedd yn ymwneud â hi, a gofynnwyd iddi nôl dosbarthu cyffuriau. Roedd T yn poeni am ei diogelwch oherwydd yr hyn roedd yn ei wneud, ond roedd hefyd yn pryderu am y goblygiadau i’w theulu, gan ei bod yn gwneud mwy gyda’r grŵp a’u bod yn gwybod ei chyfeiriad, ac nid oedd yn gwybod sut y gallai ddod allan o’i sefyllfa bresennol.

Oherwydd y camfanteisio a oedd yn digwydd, y pwysau a roddwyd arni, y cynnydd yn y defnydd o gyffuriau a’r pryder am y gweithgareddau yr oedd yn eu gwneud, a phryderon ynghylch T a’i theulu, dirywiodd ei hiechyd meddwl.

Mae T yn dioddef camfanteisio troseddol

SUT WNAETHON NI HELPŲ T?

Ar ôl gwneud datgeliadau i oedolyn y gellir ymddiried ynddo o’i haddysg, a siaradodd â swyddog cyswllt yr heddlu, Cyfeiriwyd at T Ymddiriedolaeth St Giles. Mae gan Ymddiriedolaeth St Giles amrywiaeth o wasanaethau cymorth a dyrannwyd yr achos i’r Gweithiwr achos llinellau cyffuriau.

Ar ôl trafod ac asesu’r sefyllfa gyda T, dysgodd y gweithiwr achos llinellau cyffuriau fod y grŵp o ddynion yr oedd T yn ymwneud â hwy yn gang trefnus a oedd yn manteisio arni. Roedd gan y gweithiwr achos bryderon hefyd ynghylch diogelwch T a’i theulu.

Bu’n gweithio gyda’r gweithiwr achos i fynd i’r afael â’r hyn oedd yn digwydd, a chafodd ei hannog i wneud datgeliadau pellach yn ymwneud â’r gang. Crëwyd cynllun diogelwch a rhoddwyd awgrymiadau a chynghorion i T gan gynnwys esgusodion a rhesymau i’w rhoi i’r rhai a oedd yn camfanteisio pam na allai T gymryd rhan yn y gweithgareddau troseddol. Helpodd hyn i T dynnu allan o’r gweithgaredd troseddol a pheidio â chymryd rhan mwyach, gan alluogi iddi adael y sefyllfa’n ddiogel.

Gwnaed gwaith gyda T yn ymwneud â’i gwydnwch a diogelwch yn y dyfodol. Gwnaed T yn ymwybodol o’r asiantaethau a’r gwasanaethau cymorth y gallai gysylltu â nhw yn y dyfodol.

Masnachu Pobl/Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant

Mae K yn ferch 16 oed sydd wedi cael ei dwyn i Gymru gan ei chariad i weithio yn y diwydiant rhyw ac mae'n ei churo pan nad yw'n ennill digon o arian ac yn bygwth ei lladd. Mae hi wedi bod yn gweithio ar strydoedd Gwlad Groeg ers iddi fod yn 13 oed. Mae ganddi 2 o blant (yn gyntaf fel plentyn o 14 oed) sy'n honni byw gyda'u tad yn Rwmania. Credir iddi gael ei chyflwyno iddo gan gariad yn Rwmania a dod yma i weithio i dalu am rent a biliau'r teulu. Mae K wedi cael ei gwneud i dorri cysylltiadau gyda'i theulu ac nid yw wedi cael caniatâd i anfon arian adref ar gyfer ei phlant ei hun.

Mae K yn dioddef yn sgîl masnachu mewn pobl ac ecsbloetio plant yn rhywiol.

SUT WNAETHON NI HELPŪ K?

Gwneir nifer o adroddiadau i'r Heddlu ynglŷn â chlywed merch ifanc yn crio mewn tŷ ac am ferch ifanc a welwyd ar y strydoedd a oedd yn ymddangos yn ddiddim, yn ofnus ac yn fudr yn mynd at ddynion. Ymholiadau'r heddlu yn arwain at weithrediad ar y cyd gyda Fisas a Mewnfudo'r Deyrnas Unedig (UKVI) i fynd i mewn i'r tŷ i ddarganfod K a phobl eraill fregus sydd wedi eu cadw yno yn erbyn eu hewyllys. Roedd 2 ddyn yn euog am fasnachu a chamfanteisio'n rhywiol. Ceisiwyd gorchmynion alltudio gan UKVI i sicrhau fod y 2 ddyn yn cael eu symud i'w gwlad enedigol pan oedd eu dedfrydau drosodd.

Barnardo's wedi darparu K gyda Gwarcheidwaid Masnachu Plant Annibynnol (ICTG) a roddodd gyngor, cymorth ac arweiniad. Rhoddodd y Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS) wasanaeth cwnsela ar gyfer K, oedd wedi ei helpu i ddod i delerau â'r digwyddiadau trawmatig yr oedd wedi eu profi yn ei bywyd byr. Gweithiodd BAWSO a'r NSPCC yn glos iawn gyda K wrth ddarparu cyfieithwyr i roi cymorth iddi fel dioddefwr cam-drin domestig a masnachu.

Canfu'r Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai dŷ diogel i K gyda theulu maeth sydd â phrofiad o ofalu am blant a ddioddefodd gamfanteisio rhywiol. Roeddent yn gallu rhoi cymorth 24 awr ac yn mynd gyda hi i'r holl gyfarfodydd yr oedd yn rhaid iddi eu mynychu gyda'r GIG i Wasanaeth Erlyn y Goron. Rhoddodd hyn gysondeb o ran gofal a daeth y manteision yn fwy amlwg wrth i K ddechrau siarad am y gamdriniaeth yr oedd wedi'i dioddef.

Wrth i K ddod yn fwy hyderus am ei dyfodol, roedd hi'n gallu credu a meddwl mwy am ei dyfodol. Mynegodd K ei hawydd i gael ei haduno gyda'i theulu a'i phlant. Gyda chymorth UKVI, yr FCO a'r Groes Goch daethpwyd o hyd i'w thad a chafodd K ei haduno ag ef yn y diwedd. Chwe mis ar ôl iddi ddychwelyd i fyw gyda'i thad, cyfarfu K, gyda chymorth y Groes Goch, â'i dau blentyn.

Cycwio

Mae F yn 28 oed ac yn byw ar ei ben ei hun. Mae'n agored i niwed oherwydd ei iechyd meddwl, yn dioddef o orbryder ac iselder, yn ogystal mae ganddo anawsterau dysgu ysgafn ond mae'n byw yn annibynnol heb wasanaethau cymorth. Mae F wedi mynd yn fwyfwy cynhyrfus ac nid yw'n gadael y tŷ. Mae cymdogion wedi sylwi nad ydynt bellach yn ei weld yn ymddangos ac mae wedi sylwi ar gynnydd yn nifer yr ymwelwyr yn ôl ac ymlaen i'w gyfeiriad ar droed ac mewn gwahanol gerbydau. Maent yn pryderu gan fod y bobl hyn yn llawer iau nag ef a gall fod mwy na 10 o ymwelwyr mewn awr weithiau. Mae'r ymweliadau'n rhai byr. Mae'r postmon wedi sylwi bod gwahanol bobl yn agor y drws iddo pan fydd y post yn cael ei ddanfôn. Mae sbwriel a thystiolaeth o ddefnyddio cyffuriau y tu allan i'w gyfeiriad ac mae'r llenni/bleindiau ar gau'n gyson, ond mae F bob amser wedi hoffi edrych allan o'r ffenest. Cnociodd un cymydog pryderus ei ddrws, gyda F yn ateb ac yn edrych yn ofnus, cyn y gallai'r cymydog siarad ag ef safodd un o'r gwrywod yn y drws a gofyn beth oedd y broblem, gan ddweud ei fod yn berthynas yn aros gyda'i ewythr, a nodiodd F yn uffudd. Mae cycwio yn fath o drosedd lle mae gwerthwyr cyffuriau yn cymryd cartref person sy'n agored i niwed er mwyn ei ddefnyddio fel canolbwynt ar gyfer delio â chyffuriau.

Mae F yn ddioddefwr cycwio.

SUT WNAETHOM NI HELPU F?

Rhoddodd cymydog pryderus wybod i'r Heddlu drwy 101. Ymatebodd yr Heddlu drwy gynnal ymchwiliadau tŷ i dŷ yn y lle cyntaf i gasglu gwybodaeth bellach. Cafwyd gwarant chwilio i'r cyfeiriad. O ganlyniad, cafodd y bobl a oedd wedi cymryd y cyfeiriad drosodd eu harestio a'u remandio, gyda nifer o gyffuriau yn cael eu hatafael, a chafodd F fodd i gael ei ddiogelu.

Yn dilyn y camau gorfodi hyn pennwyd swyddogion cymdogaeth lleol i gynnal rhagor o ymchwiliadau o dŷ i dŷ i nodi unrhyw bobl eraill sy'n agored i niwed yn yr ardal a chynnal patrolau tawelu meddyliau. Roeddent yn rhoi cyngor ar atal troseddau a chynghor ar ddiogelwch ar gycwio ac yn rhoi'r manylion cyswllt priodol iddynt i roi gwybod am bryderon. Cafodd y grŵp gwarchod cymdogaeth lleol hefyd wybod i fod yn wylidwrs.

Cafodd y Gymdeithas Tai oedd yn gyfrifol am yr eiddo eu hysbysu a gwnaethant sicrhau bod cloeon y drysau yn cael eu newid, gosodwyd twll ysbïo ar y drws, gosodwyd cloeon ar y ffenestri blaen ac roedd camerâu cylch cyfyng mewnol wedi'u gosod yn yr ardal gymunedol. O ganlyniad i siarad â F, cyflwynwyd Hysbysiad Amddiffyn yr h=Heddlu a'i rannu â'r Gwasanaethau Oedolion. Cynhaliwyd asesiad lles a trefnodd y gweithiwr cymdeithasol i'r gwryw agored i niwed ymweld â'i feddyg teulu a'i cyfeiriodd wedyn at y Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol.

Bellach mae'r SCCH yn ymweld yn rheolaidd ag ef ac mae wedi'i ddiogelu'n llwyddiannus rhag unrhyw gamfanteisio pellach.

Camfanteisio ar Lafur a Chaethiwed Ddomestig

Roedd J yn ddyn diwyd, roedd yn byw gyda'i bartner, yn anffodus chwalodd ei berthynas a chymerodd J y peth yn wael iawn a chollodd ei fflat yn y diwedd; gadawodd hyn ef yn ddigartref ar strydoedd Llundain. Roedd dyn o'r gymuned deithiol wedi dod at J ar y strydoedd, roedd e'n cynnig gwaith a llety i J, ac achubodd J ar y cynnig. Dywedwyd wrth J y byddai'n gweithio fel gyrrwr a llafurwr a byddai'n byw ar y safle mewn carafan.

Nid oedd yn hir cyn i J gael ei hun mewn sefyllfa fregus. Cafodd J ei guro a'i reoli'n gorfforol gan ei gyflogwyr. Gwnaed i J wneud gwaith adeiladu, ac roedd ar alwad 24 awr y dydd. Roedd disgwyl iddo wneud gwaith corfforol am hyd at 10-12 awr y dydd 7 diwrnod yr wythnos, yn gweithio fel labrwr a gwaith adeiladu yn ystod y dydd ac yna'n gweithio yn y carafanau, i'w cadw'n lân. Yn aml roedd disgwyl i J wneud dyletswyddau cartref, canfu J yn y pen draw ei fod wedi stopio derbyn unrhyw gyflog.

Roedd J yn ddioddefwr camfanteisio ar lafur a chaethiwed ddomestig am 3 blynedd. Penderfynodd J na allai weithio mwyach yn y cyflwr hwn ac yn y pen draw cynlluniodd i ddianc ei sefyllfa. Oherwydd salwch, cafodd J ei dderbyn i'r ysbyty a chanfu ei fasnachwyr ei fod yno, gan ei gipio o'r tu allan i'r ysbyty.

Roedd J yn ddioddefwr camfanteisio ar lafur a chaethiwed ddomestig.

SUT WNAETHOM NI HELPŲ J?

Bu cymydog pryderus yn cadw mewn cysylltiad â J yn rhoi gwybod iddo am unrhyw bryderon ac yn anfon gwybodaeth am y tramgwyddwyr. Roedd J yn cadw tystiolaeth o'r holl waith papur a'r wybodaeth a roddwyd gan y cymydog.

Yn dilyn adroddiadau gan y gwasanaethau iechyd a BAWSO ynglŷn â phryderon ynghylch tramgwyddwyr yn lleoli J, gwnaed atgyfeiriad i'r MARAC Caethwasiaeth Fodern (Cynhadledd Asesu Risg Amlasiantaeth) Cynyddodd Heddlu De Cymru (HDC) nifer y patrolau yn yr ardal yn dilyn yr adroddiad hwn. Cadwodd y swyddog cyfrifol mewn cysylltiad â BAWSO i sicrhau bod diogelwch J yn cael ei gynnal. Gosodwyd marciwr ar gyfeiriad J a nodwyd ei fod yn fregus ar gyfrifiadur cenedlaethol yr heddlu (PNC). Cysylltwyd hefyd â SPOC o gaethwasiaeth fodern o heddlu'r MET (gan fod J yn wreiddiol o Loegr) i'w hysbysu o'r pryderon a chysylltodd y SPOC yn Lloegr â BAWSO.

Roedd gan Iechyd farciwr ar eu system yn dilyn y MARAC a dywedodd wrth BAWSO fod person dan amheuaeth yn dod i'r CHAPS yn holi am y dioddefwr. Yn dilyn yr adroddiad hwn, adolygwyd asesiad risg J ar ôl nodi'r risgiau diweddar a nodwyd. Cysylltodd gweithiwr cymorth â'r heddlu cymdogaeth ac OIC ar yr achos ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt. Roedd Heddlu De Cymru a diogelu oedolion yn cael eu diweddarau gyda sefyllfa J. Rhoddwyd cymorth un-i-un a chronfa gynhaliadaeth i J nes iddo dderbyn ei fudd-daliadau. Roedd J yn cael mynediad at grant gofal i ddioddefwyr er mwyn prynu ffôn symudol.

Cafodd J gymorth i gael mynediad at ofal meddygol a chofrestru gyda Phwynt Mynediad Iechyd Caerdydd, a chafodd gymorth eiriolaeth a chafodd fynediad at gwnsela arbenigol hefyd. Er mwyn datblygu ei hun ymhellach, rhoddwyd cymorth i J i gael mynediad at gyrsiau.

ATEBOLRWYDD / LLYWODRAETHU

Mae'r strategaeth hon yn cynnwys dull aml-asiantaeth o fynd i'r afael ag ecsploetiaeth yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg ac mae'n cynnwys pum nod cyffredinol:

1. Codi ymwybyddiaeth o'r gwahanol fathau o gamfanteisio er mwyn galluogi pobl i adnabod yr arwyddion, grymuso pobl i gadw unigolion yn ddiogel a gwybod beth yw'r camau i'w cymryd os nodir camfanteisio ar draws rhanbarth Caerdydd a'r Fro.
2. Sicrhau bod canllawiau, gweithdrefnau a llwybrau clir ar waith i nodi ac ymateb i gamfanteisio yn effeithiol.
3. Sicrhau bod llais plant ac oedolion sy'n cael eu heffeithio gan gamfanteisio yn cael ei glywed.
4. Sefydlu dull amlasiantaeth o atal a mynd i'r afael ag ecsbloetio a thargedu cyflawnwyr camfanteisio ar draws rhanbarth Caerdydd a'r Fro.
5. Sicrhau bod gwasanaethau effeithiol ar waith i gefnogi'r rhai y mae camfanteisio'n effeithio arnynt.

Mae cynllun cyflawni wedi'i ddatblygu i gyflawni'r nodau hyn ac mae ar gael fel dogfen ar wahân. Bydd Is-grŵp Ecsploetiaeth Bwrdd Diogelu Rhanbarthol Caerdydd a Bro Morgannwg yn arwain y gwaith o gydlynw'r strategaeth a monitro'r cynllun gweithredu.

Caiff y wybodaeth ddiweddaraf am gynnydd ei rhoi gan yr is-grŵp i'r Grŵp Cynllunio Busnes bob chwarter ac, o ganlyniad, i'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol.

Bydd adroddiad blynyddol ar gael i'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol i ddarparu craffu, tryloywder ac atebolrwydd mewn perthynas â'r strategaeth.

Mae diogelu yn gyfrifoldeb i bawb

ATODIADDAU

ATODIAD I – Rhestr o asiantaethau/sefydliadau

[Gwasanaethau Plant Caerdydd](#)

[Gwasanaethau Plant Bro Morgannwg](#)

[Gwasanaethau Oedolion Caerdydd](#)

[Gwasanaethau Oedolion Bro Morgannwg](#)

[Heddlu De Cymru](#)

[Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro](#)

[Ymddiriedolaeth GIG Felindre](#)

[Gwasanaethau Addysg Caerdydd](#)

[Gwasanaethau Addysg Bro Morgannwg](#)

[Gwasanaethau Tai Cyngor Caerdydd](#)

[Gwasanaethau Tai Bro Morgannwg](#)

[Gwasanaethau Troseddau Ieuenctid Caerdydd](#)

[Gwasanaeth Troseddau Ieuenctid Bro Morgannwg](#)

[Y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol a Chwmnïau Adsefydlu Cymunedol \(CAC\)](#)

[Fisas a Mewnfudo'r Deyrnas Unedig \(UKVI\)](#)

[Trydydd Sector](#)

[Barnardo's](#)

[NSPCC](#)

[Ymddiriedolaeth St Giles](#)

Cymorth Rhanbarthol VAWDASV

- [BAWSO](#)

- [Atal Y Fro](#)

- [Hafan Cymru](#)

- [Llamau](#)

- [New Pathways](#)

- [Cymorth i Fenywod Caerdydd](#)

- [Cymorth i Ddiodefwyr](#)

Gellir galw ar asiantaethau eraill y trydydd sector pan fo angen.

ATODIAD II- Cysylltiadau â Strategaethau, Cynlluniau a Deddfwriaeth Gysylltiedig

Mae cysylltiad agos rhwng nodau, amcanion a blaenoriaethau'r strategaeth a'r rhai a gynhwysir o fewn y strategaethau/cynlluniau canlynol:

- [Deddf y Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant \(Cymru\) 2014](#)
- [Gweithdrefnau Diogelu Cymru](#)
 - o Canllawiau ar gyfer diogelu plant rhag arferion Camfanteisio Troseddol Plant
 - o Canllaw ymarfer diogelu plant a allai gael eu masnachu
 - o Canllaw ar arferion Diogelu Plant rhag Camfanteisio'n Rhywiol ar Blant
- [Deddf Plant 1989](#)
- [Deddf Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol \(Cymru\) 2015](#)
- [Deddf Caethwasiaeth Fodern \(2015\) – Masnachu Pobl/Caethwasiaeth Fodern](#)
- [Deddf Troseddu Difrifol \(2015\)-AOCB a CRhB.](#)
- [Deddf Plismona a Throsedd \(2009\) y Swyddfa Gartref](#)
- [Deddf Tai \(Cymru\) 2014](#)
- [Deddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch \(2015\) \(Dyletswydd atal\)](#)
- [Strategaeth Trais Difrifol 2018](#)
- [Dyfodol ein Hiechyd \(2009\) Llywodraeth Cymru](#)
- [Yr hawl i fod yn ddiogel \(2009\) Llywodraeth Cymru](#)
- Llwybr i Ddioddefwyr Cymru Gyfan ar gyfer Caethwasiaeth Fodern (ar gael fel copi caled yn unig)
- Safonau Cenedlaethol Cymru Gyfan ar gyfer Digartrefedd a Grwpiau Penodol sy'n Agored i Niwed (2009) Llywodraeth Cymru (ar gael ar ffurf copi caled yn unig)

BETH I'W WNEUD OS YDYCH YN PRYDERU BOD RHYWUN YN CAMFANTEISIO AR RYWUN:

Ar gyfer argyfyngau pan fydd plentyn neu oedolyn mewn perygl uniongyrchol ffoniwch yr heddlu ar 999.

Os oes gennych bryderon ynghylch iechyd neu les plentyn neu oedolyn mewn perygl, gweithredwch. Hyd yn oed os yw eich pryderon yn ymddangos yn fach i chi, rhwch wybod amdanynt. Caiff pob adroddiad ei gymryd o ddifrif a gweithredir arnynt mewn modd sensitif. Bydd camau'n cael eu cymryd i ddiogelu plant ac oedolion mewn perygl uniongyrchol.

Os oes gennych bryderon ynghylch plentyn cysylltwch â'r:

Tîm Cymorth i Deuluoedd a Derbyn
01446 725 202

Y tu allan i oriau swyddfa
Tîm Dyletswydd Brys:
029 2078 8570

Hyb Diogelu Amlasiantaeth (MASH):
029 2053 6490

Y tu allan i oriau swyddfa
Tîm Dyletswydd Brys:
029 2078 8570

Os oes gennych bryderon am oedolyn mewn perygl:

Gwasanaethau Oedolion
Bro Morgannwg:
01446 700111

Hyb Diogelu Amlasiantaeth
(MASH) Caerdydd:
02920 338439

Y Tu Allan i Oriau:
02920 788570

